

गुर्भाकोट नगरपालिकाको उपप्रमुख श्री मैना विकज्यूबाट पन्ध्रौं नगरसभामा प्रस्तुत
आ.व.२०८१।०८२ को बजेट तथा कार्यक्रम।

गुर्भाकोट नगरपालिकाको पन्ध्रौं नगरसभाका आदरणीय सभाध्यक्ष ज्यू,
उपस्थित सम्पूर्ण सभाका सदस्यज्युहरु,

राजनैतिक परिवर्तन र संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक शासन व्यवस्था स्थापनाका लागि विभिन्न समयमा आफ्नो अमूल्य जिवन उत्सर्ग गर्नु हुने सम्पूर्ण ज्ञात अज्ञात शहिहहरु प्रति भावपूर्ण श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्न चाहान्छु । त्यसैगरी नेपालमा भएका राजनितिक परिवर्तनका विभिन्न आन्दोलनमा घाईते हुनुभएका योद्धाहरुको शिघ्र स्वास्थ्य लाभको कामना गर्दछु । राजनैतिक आन्दोलनमा वेपत्ता हुनुभएका र वेपत्ता पारिएका नागरिकहरु खोजी तथा सार्वजनिक गर्न तदारूपकता देखाउन संघीय तथा प्रदेश सरकारको ध्यानार्कषण पनि गर्न चाहान्छु ।

नेपालको संविधान २०७२ ले व्यवस्था गरेको व्यवस्था अनुसार गुर्भाकोट नगरपालिकाको १५ औं नगरसभामा आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ को बजेट तथा कार्यक्रम यस गरिमामय सभामा प्रस्तुत गर्न पाउदा खुसी लागेको छ ।

गुर्भाकोट नगरपालिकाको उपप्रमुख एवं बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समितिको संयोजकको हैसियतले मैले बजेट तर्जुमा गर्दा मुलतः नेपालको संविधान र कानूनहरु, दिर्घकालिन विकास लक्ष्य, १६ औं आवधिक योजना, दीगो विकास लक्ष्य, संघीय तथा प्रदेश सरकारको नीति तथा कार्यक्रम, बजेट तथा मार्गदर्शन, नगर आवधिक योजनाले तय गरेका लक्ष्य, श्रोत अनुमान तथा सिमा निर्धारण समितिको सिफारिस, यस नगरपालिकाका श्रद्धय नगर प्रमुखले पेश गर्नु भएको आ. व २०८१/०८२ को नीति तथा कार्यक्रम, राजस्व परामर्श समितिको सिफारिस तथा बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समिति, विज्ञ एवं अन्य सरोकारवाला महानुभावहरुको सल्लाह सुझावहरुलाई मार्गदर्शन मान्दै आगामी आ. व २०८१/०८२ को वार्षिक बजेट प्रस्तुत गर्न अनुमति चाहान्छु ।

आदरणीय सभाध्यक्ष ज्यू,

साविकको सुभाघाट गंगामाला नगरपालिका, सहारे, मालारानी र धारापानी गा.वि.स. मिलेर यस नगरपालिकाको निर्माण भएको व्यहोरा सर्वैलाई अवगत नै छ । २२८.६० वर्ग कि.मि. क्षेत्रफलमा फैलिएको यस नगरपालिकामा २०७८ को जनगणनाको तथ्याङ्क हेर्दा ४८ हजार २ सय १६ जनसंख्या रहेको छ । १४ वटा वडामा विभाजित यस नगरपालिकामा विभिन्न भौगोलिक बनावट रहेकोमा वडा नं. ३, १, ५ को पुरै भाग र वडा नं. २, १४, ११, १२ को केहि भाग उच्च पहाडी भिरालो जमिन मिलेर बनेको व्यहोरा यहाँहरुमा जानकारी भएकै छ । भिरालो, उच्च पहाडी भागमा नगरवासीले सहज जिवनयापन गर्न, विकास निर्माण गर्न चुनौतीपूर्ण छ । यद्यपी उल्लेखित भुभागमा बस्ने नगरवासीहरुको पनि मुहार उज्यालो बनाउने दायित्व नजिकको जिम्मेवार निकाय गुर्भाकोट नगरपालिका हो ।

सभाध्यक्ष ज्यू

म आ व २०८०/०८१ को वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्नु अघि हालसम्म भएका प्रगति एवं चालु आ व मा भएको प्रगतिको संक्षिप्त समिक्षा प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहान्छु ।

१.नेपालको संविधान तथा स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ अनुसार नेपालको संविधान को अनुसूची ८ मा भएका अधिकार कार्यान्वयन गर्न विभिन्न ऐन नियमावली कार्यविधि र निर्देशिका गरी ७० वटा निर्माण भईसकेको हुनाले दैनिक कार्यसञ्चालनलाई वैधानिकता प्रदान गर्नुका साथै भविष्यमा समेत सहज हुने विश्वास लिएको छु ।

२.गुर्भाकोट नगरपालिका राष्ट्रिय सूचक अन्तर्गत LISA(लिजा), FRA(फ्रा), LED(लिड) र राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोगले तय गरेका सूचकहरुमा जिल्लामा नै प्रथम हुन सफल भएकोले हामि सबैको लागि गर्विलो उपलब्धि हासिल भएको छ ।

३. राष्ट्रिय भूमी आयोग र यस नगरपालिका विचको समन्वयमा विभिन्न आयोग कार्यदल र समितिबाट नाँपजाच भई श्रेस्ता कायम नभएका अधुरा प्रकृतिका जग्गाहरुको विभिन्न चरणहरुमा ५८७ वटा जग्गाधनी पुर्जा वितरण गरिएको साथै ३५० भन्दा बढी जग्गाधनीहरुको नापजाँच भई सूचना प्रकाशन समेत भएको जानकारी गराउदै आगामी आ. व मा जग्गाधनी पुर्जा वितरणको कामलाई तिव्रता साथ लैजाने समेत जानकारी गराउदछु ।

४. ४७१ शिक्षक तथा विद्यालय कर्मचारीहरुको तलव भत्ता EFT मार्फत सोझै लाभग्राहीको खातामा मासिक रुपमा भुक्तानी भएको छ ।

५. विद्यालय शैक्षिक गुणस्तर एवं कार्यसम्पादनमा आधारित प्रोत्साहन अनुदान अन्तर्गत १ वटा मा. वि. मा पुस्तकालय तथा ICT व्यवस्थापन र १ वटा मा. वि. मा विज्ञान प्रयोगशाला स्थापना भएको छ ।
६. सार्वजनिक विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूको लागि छात्रवृत्ति कार्यक्रम अन्तर्गत कक्षा १-८ दलित छात्रवृत्ति १४०९ जना र कक्षा १-८ छात्रा ३३२२ जनालाई प्रदान गरिएको छ ।
७. विश्व खाद्य कार्यक्रमको साझेदारीमा ५ वटा आधारभूत विद्यालयमा विद्यालय भान्साघर निर्माण भएको साथै विद्यालय दिवा खाजा कार्यक्रमलाई स्थानीय उत्पादनमा आधारित बनाईएको छ ।
८. उपप्रमुख उद्यमशिलता तथा युवा स्वरोजगार कार्यक्रम मार्फत तालिम कार्यक्रमबाट ६० महिला र ९१ पुरुष सहित १५१ जनाले सिप विकास तालिम प्राप्त गरेका मध्ये ८१ जनाले व्यवसायिक रूपमा काम गरिरहेको छन ।
९. उद्योग दर्ता ४२, वाणिज्य दर्ता ३० र निर्माण व्यवसायी ६ वटा दर्ता भएमा छन् भने मेड्पा कार्यक्रम अन्तर्गत विभिन्न तालिमबाट ३८ जनाले सीप विकास तालिम लिएका छन ।
१०. ५० प्रतिशत अनुदानमा आलुको विउ वितरण विभिन्न समूह/सहकारीहरूमा ४६४ घरधुरी लाभान्वित, ५० प्रतिशत अनुदानमा १२० हाते ट्याक्टरमा वितरण, ५० प्रतिशत अनुदानमा हार्डब्रिड तरकारिको बिउ वितरण ५०० कृषक लाभान्वित, ५० प्रतिशत अनुदानमा च्याउको विउ वितरणमा २०० कृषक लाभान्वित र अन्य कृषिजन्य क्रियाकलापहरूबाट ५०० घरधुरी लाभान्वित भई कृषिजन्य उत्पादन वृद्धिमा सहयोग पुर्याएको छ ।
११. गुर्भाकोट नगरपालिकाका विभिन्न वडाहरूमा स्वास्थ्य शिविर सञ्चालन भई ४४२ घरधुरी कृषकहरूका ६७९२ पशुपन्छीमा उपचार भएको, बाखा नश्ल सुधार कार्यक्रम अन्तर्गत ३० वटा उन्नत जातको बोका वितरण, २६७६० पशुपन्छिहरूमा औषधिपचार र प्राविधिक सल्लाह दिएको, दुध उत्पादन गर्ने किसानहरूलाई प्रोत्साहनस्वरूप प्रतिलिटर रु १.५० का दरले ३८६ किसानलाई अनुदान रकम उपलब्ध गराइएको छ ।
१२. प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम अन्तर्गत ८१ जना र मुख्यमन्त्री रोजगार कार्यक्रमबाट ३२४ गरी कुल ४०५ जना भन्दा बढिले रोजगार प्राप्त गर्नु भएको छ भने ६५ जनाले श्रम स्वीकृत गरी सेवा प्राप्त गर्नु भएको थियो ।
१३. नेपाल सरकारले निर्दिष्ट गरेको विभिन्न लक्षित समूहका ६२८२ जनाले सामाजिक सुरक्षा प्राप्त गर्नुभएको छ ।

१४. महिला सशक्तिकरण कार्यक्रम अन्तर्गत १२० जना , गन्धर्व जातजातिको पहिचान तथा उत्थानमा ६० जना र गुर्भाकोट नगरपालिकाको बालबिवाह अन्त्यका लागि पञ्चवर्षिय रणनीतिक योजना अन्तर्गत बालबिवाह रोकथाम तथा न्यूनिकरण सम्बन्धी कार्यक्रममा १४०० जना लाभान्वित हुनुभएका छन ।
१५. आर्थिक विकासको महत्वपूर्ण क्षेत्र मानिएको सहकारी क्षेत्रमा पल्स तालिम र सहकारी व्यवस्थान तालिम मार्फत ५० वटा सहकारिहरूका सञ्चालन तथा व्यवस्थापनहरूलाई तालिम प्रदान गरिएको छ ।
१६. चालु आ. व मा सिचाई कुलो निर्माण ६८११ मिटर, पाईप खरिद २९,४०२ मिटर, सडक मर्मत ४१.०८१ किलोमिटर, सडक ग्रावेल १०.११ किलोमिटर, भवन, मठ मन्दिर प्रतिक्षालय निर्माण ५६ वटा, फिल्ड निर्माण ६ वटा, सडक नाला निर्माण ४.७९ किलोमिटर, नयाँ सडक कटिड ७.६ किलोमिटर, खानेपानी तर्फ निर्माण आयोजना २५ वटा रहेको छ । घरनक्सा पास १३ वटा, घरनक्सा अभिलेखिकरण २२ वटा भएको छ । भने जनता आवास कार्यक्रममा २३३ लाभग्राही लाभान्वित हुनभएको छ ।
१७. नागरिकहरूको स्वास्थ्यलाई मध्येनजर गरी आँखा शिविरमा १३५९ जना, पाठेघर शिविरमा ३६५ जना, कान शिविरमा ९९८ जना, क्षयरोग शिविरमा २०१९ जना, मानसिक स्वास्थ्यमा २५९ जना र उल्लेखित शिविरमा जेष्ठ नागरिक ४१५ जना र अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरू १४४ जना लाभान्वित भएका छन ।
१८. जनस्वास्थ्य समस्याको रुपमा रहेको क्षयरोग रोगको निदानको खोजतलास गरी समुदायमा लुकेर बसेका ६० भन्दा बढि केस पत्ता लगाई उपचार प्रणालीमा समाहित भएको छ ।

सभाध्यक्ष महोदय,

चालु आ.व.मा गरेका कार्यको संक्षिप्त समिक्षा सकिएको छ । अब म आगामी आ.व. २०८०/०८१ को क्षेत्रगत उद्देश्य तथा प्राथमिकताका आधार प्रस्तुत गर्न अनुमती चाहान्छु ।

१. कृषिमा व्यवसायीकरण र बजारीकरणमा जोड ।
२. गुणस्तरियता शिक्षाको सुनिश्चता र स्वरोजगारमुखी शिक्षामा जोड
३. स्वास्थ्यका हरेक क्षेत्रमा आवश्यक विकास र सेवामा गुणस्तरमा वृद्धि
४. जनमुखी, स्वच्छ, छरितो र प्रविधि मैत्री सार्वजनिक सेवा प्रवाहमा जोड दिने ।
५. विधुतिय शासनको प्रभावकारी कार्यान्वयन ।

६. भूमी प्रशासन समस्या संग जोडिएको समस्यालाई हल गर्दै सार्वजनिक सम्पतिहरुको पहिचान संरक्षण तथा प्रवर्द्धन गर्ने ।
७. फोहोरमैलाको समुचित व्यवस्थापन गर्दै नगरपालिकालाई वातावरणमैत्री नगरपालिका घोषणा गर्न आवश्यक पूर्वाधारहरुको प्रबन्ध गर्ने ।
८. गरिबी निवारण तथा सामाजिक समावेशिकरण ।
९. पूर्वाधार निर्माण र पुँजी निर्माण ।
१०. सामाजिक न्याय र साझेदारी विकास ।

सभाध्यक्ष महोदय,

सर्वप्रथम म आ व २०८१/०८२ को अनुमानित आय प्रस्तुत गर्न चाहान्छु ।

१. आ.व.२०७९/०८० को यथार्थ आय र आ.व.२०८०/०८१ को संसोधित अनुमानित र आगामी आ व २०८१/०८२ को प्रस्तावित आन्तरिक आय रु २ करोड ६१ लाख २५ हजार सहितको विवरण अनुसूचीमा उल्लेख गरेको छु ।
२. नेपाल सरकारबाट वित्तिय समानीकरण रु १३ करोड १८ लाख, नेपाल सरकार राजश्व वांडफाँडबाट रु १३ करोड ६४ लाख , नेपाल सरकार सशर्त अनुदान ३४ करोड ११ लाख, नेपाल सरकार समपुरक अनुदान ६० लाख रहेको छ ।
३. कर्णाली प्रदेश सरकारबाट वित्तिय सम्मानीकरण रु १ करोड ५६ लाख ७२ हजार, राजश्व वांडफाँड तर्फ सवारीसाधन कर रु ३८ लाख ३३ हजार ४५९, प्रदेश सरकार शसर्त अनुदान ३ करोड ३७ लाख ४ हजार, प्रदेश सरकार विशेष अनुदान ६० लाख र प्रदेश सरकार समपुरक अनुदान १ करोड रहेको छ ।
४. त्यस्तै आन्तरिक श्रोत रु २ करोड ६१ लाख २५ लाख, चालु आ. व को बैक मौज्जात रु १ करोड र सामाजिक सुरक्षा तर्फ २० करोड गरी गरी कुल बजेट ९२ करोड ७ लाख २३ हजार ४ सय ५९ रकम बराबरको आय प्राप्त हुने अनुमान गरेको छु ।

अब म क्षेत्रगत रूपमा विनियोजित बजेटको विवरण प्रस्तुत गर्ने अनुमती चाहान्छु ।

१. सामाजिक विकास

क. स्वास्थ्य

१. आधारभूत स्वास्थ्य सेवा पुरा गर्ने स्थानीय तहको सवैधानिक तथा कानूनी अधिकार मुताबिक यस नगरपालिका अन्तर्गतका २० वटा आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्रहरूबाट खटिने जनशक्ति व्यवस्थापन लागि आवश्यक बजेटको प्रवन्ध गरेको छु ।
२. आधारभूत स्वास्थ्य सेवा, आर्युवेद तथा बैकल्पिक चिकित्सा, मानसिक स्वास्थ्य लगायत निरोधात्मक, प्रबर्धनात्मक, उपचारात्मक तथा पुर्नस्थापना सेवा, खोप केन्द्र, गांउघर क्लिनिक लगायत समुदायमा आधारित स्वास्थ्य सेवा एकिकृत रूपमा सञ्चालनको लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।
३. मातृ तथा नवजात शिशु कार्यक्रमको लागि १७ लाख १७ हजार बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।
४. आधारभूत तथा आकस्मिक स्वास्थ्य सेवाको लागि औषधि खरिद कार्यक्रममा रु ३५ लाख बजेटको विनियोजन गरेको छु ।
५. क्षयरोग मुक्त नेपाल घोषणा अभियान कार्यक्रमको लागि नगरपालिकाको साझेदारी सहित “क्षयरोग मुक्त गुर्भाकोट नगरपालिका हाम्रो प्रतिबद्धता” भन्ने मुल नाराका साथ प्रभावकारी रूपमा संचालन गर्न आवश्यक २५ लाख ४३ हजार बजेटको व्यवस्था मिलाएको छु ।

समग्र स्वास्थ्य क्षेत्रको लागि संघीय सरकारको रु ४ करोड ४० लाख ४७ हजार र नगरपालिकाबाट रु २ करोड ४० लाख गरी जम्मा रु ६ करोड ८० लाख ४७ हजार विनियोजन गरेको छु ।

ख. शिक्षा

१. शिक्षालाई सर्वसुलभ, गुणस्तरीय र प्रभावकारी बनाउन सामुदायिक विद्यालयको भौतिक सुधारका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु । त्यसैगरी विद्यार्थी संख्याका आधारमा शिक्षण सिकाइ अनुदानका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।
२. महिनावारी हुने उमेरका सामुदायिक विद्यालयका छात्राहरूलाई महिनावारी हुदाँ कक्षा छोड्नुपर्ने बाध्यता हटाउन निशुल्क सेनिटरी प्याड वितरण गर्नको लागि रु ३७ लाख ४६ हजार बजेट विनियोजित गरेको छु ।
३. नगरपालिकाको खेलकुद विकास र प्रवर्द्धनको लागि रु २० लाख बजेट विनियोजित गरेको छु ।
४. कार्यस्थलमा आधारित अनुगमन तथा सुपरिवेक्षण प्रणाली मार्फत शिक्षकको पेशागत विकास गरी शैक्षिक गुणस्तर अभिवृद्धि गर्नको लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।

शिक्षा क्षेत्रको लागि संघीय सरकार सशर्त अनुदान रु २५ करोड ५५ लाख ०७ हजार र नगरपालिकाबाट चालु तथा अन्य कार्यक्रममा २ करोड २० लाख गरी जम्मा रु २७ करोड ७५ लाख ७ हजार बजेट विनियोजन गरेको छु ।

ग. महिला, बालबालिका तथा सामाजिक समावेशीकरण

१. यस नगरपालिका भित्र रहेका अपाङ्गता भएका व्यक्ति, दलित, महिला, एकल महिला, आदिवासी जनजाति, लोपोन्मुख सिमान्तकृत तथा अनाथ, असहाय बालबालिकाहरुको उत्थान, उद्धार, विकास, सशक्तिकरण र मुलप्रवाहिकरणको लागि ३३ लाख ६० हजार रकम विनियोजन गरेको छु ।
२. “बाल विवाह मुक्त हाम्रो नगर, बालमैत्रीयुक्त समृद्ध गुर्भाकोट” भन्ने संकल्पलाई आत्मसात गर्दै बालविवाह मुक्त नगर कायम गर्ने र अनाथ असहाय तथा जोखिमयुक्त बालबालिकाहरुलाई आवासीय छात्रावास सहित सामाजिक संरक्षणको कार्यक्रमको लागि कर्णाली प्रदेश विशेष अनुदानबाट रु ३० लाख बजेट विनियोजन गरेको छु ।

महिला बालबालिका तथा सामाजिक समावेशीकरण क्षेत्रमा नेपाल सरकार विशेष अनुदान रु ३० लाख र नगरपालिकाबाट रु ३३ लाख ६० हजार सहित कुल ६३ लाख ६० हजार बजेट विनियोजन गरेको छु ।

घ. खानेपानी सरसफाई

१. फोहोरमैलाको दीगो व्यवस्थापनको लागि नविनतम प्रविधिको उपयोग र यसको समुल व्यवस्थापनको खातिर public private partnership को मोडेल अनुरूप सञ्चालनको लागि आवश्यक बजेटको प्रबन्ध गरेको छु ।
२. खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता योजना (वास प्लान) को निर्माणको लागि बजेटको प्रबन्ध मिलाएको छु ।

२. भौतिक पूर्वाधार

१. उपभोक्ता लागत साझेदारी कार्यक्रम सञ्चालन गर्नको लागि रु ३० लाख बजेट विनियोजन गरेको छु । नगरपालिका मातहतका विभिन्न सडक, सिचाई, खानेपानी, पुल पुलेसा लगायतका क्षेत्रहरुको निर्माण तथा स्तरोन्नति लागि आवश्यक बजेटको प्रबन्ध गरेको छु ।

समग्र विकासको मेरुदण्डको रूपमा रहेको भौतिक पूर्वाधारको क्षेत्रमा कुल १४ करोड रकम विनियोजन गरेको छु ।

३. वन वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन

१. फोहोरमैला व्यवस्थापनका लागि नविनतम प्रयोग र वातावरणमैत्री नगरपालिका घोषणा कार्यक्रमको लागि कर्णाली प्रदेश सरकारको विशेष अनुदान मार्फत रु ३० लाख रकम विनियोजन गरेको छु ।
२. विपद व्यवस्थापनको लागि अति आवश्यक रहेको आपतकालिका कार्यसञ्चालन केन्द्रको स्तरोन्नतिको लागि आवश्यक बजेट व्यवस्था गरेको छु ।
३. विपदको समग्र व्यवस्थापनको लागि अनिवार्य मानिएको विपद व्यवस्थापन कोषमा आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।
४. वातावरण संरक्षण जलवायु परिवर्तन तथा विपद व्यवस्थापनको लागि क्रियाशिल विकास साझेदार निकाय तथा अन्य पक्षसंगको साझेदारीको लागि समेत आवश्यक बजेटको प्रवन्ध मिलाएको छु ।

४. आर्थिक विकास

क. उद्योग तथा व्यवसाय प्रवर्द्धन

नेपालको बढ्दो बेरोजगारी र गरीबीको अवस्थालाई सुदुर समाधान गरि स्वरोजगार प्रवर्द्धन गर्न उपप्रमुख उद्यमशिलता तथा युवा स्वरोजगार कार्यक्रम मार्फत विभिन्न सिप विकास तालिमहरूलाई रु ४० लाख र उपर्युक्त प्रविधि हस्तान्तरण कार्यक्रमको लागि १० लाख बजेट विनियोजन गरेको छु ।

गरिबी निवारणको लागि लघु उद्यम विकास (मेड्पा) कार्यक्रम सञ्चालनको लागी संघीय सरकारबाट प्राप्त रु १२ लाख र नगरपालिकाबाट ६८ लाख सहित रु ८० लाख विनियोजन गरेको छु ।

ख. सहकारी

१. अर्थतन्त्रको महत्वपूर्ण क्षेत्र सहकारी पनि भएकाले सहकारी संस्थाहरूको क्षमता विकास, संरक्षण, प्रवर्द्धन र नियमनका लागि तालिम, गोष्ठी, अन्तरकृया र अनुगमनको लागि रु ५ लाख बजेट विनियोजन गरेको छु ।

ग. पर्यटन

१. पर्यटन विकासको समग्र पक्षको महत्वपूर्ण क्षेत्र भएकोले पर्यटन प्रवर्द्धनस्वरूप होम स्टे कार्यक्रम सञ्चालनको लागि रु २५ लाख रकम र अन्य पर्यटकिय स्थलहरूको पहिचान र प्रचारप्रसारको लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।

घ. कृषि तथा पशुपालन

१. किसानहरूको उत्पादित कृषिजन्य वस्तुहरूको सहज बजारीकरणको लागि कृषि हाटबजार पूर्वाधार निर्माण साझेदारीमा रु १० लाख बजेटको प्रवन्ध गरेको छु ।
२. माटो गुणस्तर परिक्षण गर्नको लागि माटो परिक्षण शिविर सञ्चालनको लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।
३. ५० प्रतिशत अनुदानमा खाध्यान्न तरकारी तथा च्याउको बिउ, लगाएत कृषि यान्त्रिककरण कार्यक्रमका लागि कुल ५२ लाख ५० हजार बजेट विनियोजन गरेको छु ।
४. नयाँ तरकारी पकेट कार्यक्रम सञ्चालनको लागि रु १२ लाख बजेटको विनियोजन गरेको छु ।
५. किसानहरूलाई दुधमा प्रोत्साहन गर्ने उद्देश्यले प्रतिलिटर रु ३ का दरले अनुदान स्वरूप रु १० लाख रकम बजेट विनियोजन गरेको छु ।
६. ५० प्रतिशत अनुदानमा व्यवसायिक गाई/ भैसीको भकारो सुधार कार्यक्रमको लागि रु ७ लाख बजेटको विनियोजन गरेको छु ।
७. ५० प्रतिशत अनुदानमा घासको बिउ, COW MAT , भकारो र चारा मेसिन वितरण लगायतका कार्यक्रमको लागि आवश्यक बजेट विनियोजित गरेको छु ।
८. वास्तविक किसानहरूको पहिचान गरी उनिहरूलाई प्रोत्साहन कार्यक्रम सञ्चालन गर्न संघीय सरकारको सहयोगमा किसान सूचीकरण कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ । यसको लागि आवश्यक बजेटको विनियोजित गरेको छु ।

कृषि तथा पशुपालनको क्षेत्रमा संघीय सशर्त तर्फ ३१ लाख ८२ हजार र नगरपालिकाको तर्फबाट १ करोड ४५ लाख ४० हजार गरी १ करोड ७७ लाख २२ हजार रकम विनियोजन गरेको छु ।

५. सुशासन र सेवा प्रवाह

- १ कर्मचारीहरूको नियमितता विषयलाई प्रचलित कानूनमा नै अंगिकार गरेको परिपेक्ष्यमा सो विषयलाई स्थायित्वता प्रदान गर्न नगर कार्यपालिकाको कार्यालयमा विधुतिय हाजिरी जडानको लागि आवश्यक बजेटको विनियोजन गरेको छु ।
- २ सार्वजनिक कार्यालयहरूले सेवा प्रवाह, विकास र सुशासनका खातिर प्रत्याभूत भएको सार्वजनिक सेवा प्रवाहलाई पारदर्शि र जवाफदेहिता प्रवर्द्धन गर्न सार्वजनिक सुनवाई र सामाजिक परिक्षण गर्न कार्यक्रमको लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।

- ३ शक्ति सन्तुलन र पृथकीकरणको सिदान्तलाई कार्यान्वयन गर्नको लागि सविधानत न्यायीक समितिको व्यवस्था गरेको सन्दर्भमा न्यायीक शुसासन कायम गर्न, कानून सचेतनाको दायरालाई फराकिलो बनाउन र मेलमिलाककर्ता र न्यायिक समितिमा काम गर्ने जनशक्तिको क्षमता अभिवृद्धि गर्न न्यायिक समितिमा आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- ४ स्थानीय जनताको आवश्यकता र चाहना अनुसार विकास निर्माण मर्मत सम्भार लगायतका पूँजिगत खर्चका लागि वडास्तरबाट विनियोजन हुनेगरी रु ५ करोड २२ लाख १५ हजार बजेट छुट्याएको छु ।
- ५ क्षमता विकास कार्यक्रम मार्फत नगरपालिकाका विभिन्न कार्यालय/शाखा/इकाइ हरूबाट सम्पादित हुने काम कारवाहीहरूलाई थप परिष्कृत र व्यवस्थित गर्नको लागि क्षमता विकास योजना र जनप्रतिनिधि/ कर्मचारी क्षमता विकास कार्यक्रमको लागि रु १३ लाख बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- ६ विद्युत र उर्जा व्यवस्थापन कार्यक्रमको लागि रु १० लाख बजेट विनियोजन गरेको छु । साथै अनविकरणीय उर्जाको बढ्दो खतपलाई मध्येनजर गरी अनुदानमा आधारित विधुतिय चुलो वितरण कार्यक्रमको लागि रु ६ लाख बजेटको विनियोजन गरेको छु ।
- ७ स्वास्थ्य नै ठुलो धन हो भन्ने सान्दर्भिकतालाई मनन गर्दै ३ स्थानमा खुल्ला जिम सेन्टरको लागि रु १५ लाख र योग शिविर कार्यक्रम सञ्चालनको लागि आवश्यक बजेटको प्रवन्ध मिलाएको छु ।
- ८ आन्तरिक श्रोतको दायरा बढाउने र कर शिक्षा कार्यक्रम मार्फत करदातामैत्री कर प्रशासन लागु गराउनको लागि कर सप्ताह कार्यक्रम तथा राजश्व सुधार सम्बन्धी योजना अभिमुखिकरण कार्यक्रमको लागि आवश्यक बजेटको प्रवन्ध मिलाएको छु ।
- ९ यस नगरभित्र बसोबास गर्नु हुने सामाजिक सुरक्षा प्रणालीमा सूचिकृत सम्पूर्ण जेष्ठ नागरिक, एकल महिला, अपांग, लोपोन्मुख जाति तथा बालबालिकालाई सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरणका लागि संघीय सरकारको सहयोगमा रु २० करोड बजेट व्यवस्था गरेको छु । सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण कार्यलाई थप व्यवस्थित बनाउन आवश्यक पहल गरिनेछ ।
१०. नगरस्तरीय चालुमा ९ करोड ६६ लाख २ हजार रकम , वडास्तरिय चालु तर्फ ५५ लाख ५८ हजार र नगरस्तरिय पुजिँगत तर्फ ६ करोड ६ लाख ७५ हजार रकम विनियोजन गरेको छु ।
११. चालु आ. व मा संघीय वित्तीय समानीकरण अनुदान अन्तर्गत को तेस्रो कित्ता वाफतको तोकिएको अनुदान रकम नआएको हुनाले चालु आर्थिक वर्षमा सम्झौता भई भुक्तानी दिन बाँकि रकमको लागि रु ४ करोड रकम विनियोजन गरेको छु ।

अन्तमा, बजेट तयार गर्न सल्लाह, सुझाव प्रदान गर्नुहुने आदरणीय नगर प्रमुख, जनप्रतिनिधि, राजनैतिक दलका प्रतिनिधिज्यूहरू, गुर्भाकोटवासी आमा बुवा, दाजुभाई र दिदीवहिनीहरू प्रति हार्दिक कृतज्ञता प्रकट गर्न चाहान्छु । बजेट तयार गर्न महत्वपूर्ण सहयोग गर्नु हुने प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत लगायत सबै कर्मचारीहरूलाई हार्दिक धन्यवाद दिन चाहान्छु । सुख र समृद्धिको अठोट समुन्नत गुर्भाकोट निर्माणमा सबैको सहयोगको अपेक्षा गरेको छु ।

धेरै धेरै धन्यवाद !